

Middelburg ademt kunst

Het verder vormgeven van de culturele infrastructuur en het versterken van de culturele identiteit als basis voor het toeristisch economisch beleid is in de stad Middelburg een belangrijk speerpunt. De werking van de Kunst- en Cultuurroute is hiervan een zeer goed voorbeeld. Al 23 jaar lang is de Kunst- en Cultuurroute op de eerste zondag van de maand een evenement waar kunstliefhebbers speciaal voor naar Middelburg komen. We spreken met voorzitter Judith Loontjens over dit evenement dat heel klein begon en nog steeds groeit.

Kunstenares Nanky de Vreeze maakt recycle kunst. Zoals van beschilderde houten sigarendozen.

Voorzitter van de Kunst- en Cultuurroute Judith Loontjens in het CBK Middelburg

JUDITH LOONTJENS WOONT in een prachtig monumenten pand in Middelburg, in feite in het midden van de Kunst- en Cultuurroute. 'Ik geniet van alles wat in Middelburg aan kunst en cultuur gebracht wordt, maar ik ben zelf geen kunstenaar. Ik vind het wel heel erg leuk om van alles te organiseren dat met kunst te maken heeft, zoals kunstbeurzen en -bijeenkomsten. Om mensen bij elkaar te brengen die met kunst bezig zijn.' De kunstroute is in 1999 opgericht, vertelt Judith. 'Een atelierhouder en een tweedehands boekenwinkel zeiden tegen elkaar: "Op zondagmiddag is er nauwelijks iets te doen in Middelburg, zullen we gewoon samen onze winkel open doen op zondag en kijken wat ervan komt?" Nu zijn we 23 jaar verder, met inmiddels 32 deelnemers. Het fluctueert een beetje; er zijn jaren dat er meer kunstenaars deelnemen en soms wat minder. Wel

heeft het duidelijk een aantrekkingskracht gehad voor kunstenaars om zich in Middelburg te vestigen.' En zo is de kunstroute min of meer uit zichzelf ontstaan: die eerste twee deelnemers inspireerden de burens en het atelier ertegenover: een voor een gingen mensen meedoen. 'Zo is er eigenlijk een ketting van deelnemers in Middelburg ontstaan waarbij je van de ene naar de andere kunt lopen. Het idee was eigenlijk om binnen de veste van Middelburg te blijven zodat alles op loopafstand is; je gaat van A naar B en uiteindelijk kom je misschien weer bij de eerste terug. Toch zijn er twee deelnemers die buiten de veste zitten. Van oudsher deden zij al mee en zijn nog steeds waardig om bij de route te blijven.'

NIEUWE EVENEMENTEN

Judith is sinds drie jaar voorzitter van de Kunst- en Cultuurroute. 'Als voorzitter ben ik verbindend, ik probeer alle deelnemers bij elkaar te houden. Een groep van 25 vrijwilligers helpt het jaar door om de route te organiseren. Daarnaast hebben we 32 deelnemers van de route die iedere eerste zondag van de maand hun atelier of galerie openstellen. Omdat er elke keer weer verrassende andere elementen zijn geeft de pers ons ook altijd aandacht.' Omdat het publiek graag nieuwe dingen ziet is het belangrijk om voortdurend te innoveren. Wij organiseren dan ook, verspreid over het jaar, een aantal evenementen op de eerste zondag van de maand naast de openstelling van de ateliers en galeries. Evenementen als Middelburg Volkoren, een boekenmarkt, een kunstmarkt, een filosofiemiddag, een poëziemiddag, sprekende gevels, gedichten op de gevels in de binnenstad. 'Het idee is eigenlijk dat we heel laagdrempelig kunst en cultuur willen aanbieden aan bewoners van Middelburg, aan bezoekers van de stad en toeristen die hier verblijven.' Ieder jaar wordt er een nieuw boekje met de route uitgegeven; de 'Kunst- en Cultuurroute Middelburg' is te vinden bij alle deelnemers, bij boekhandel de Drvkkerij, B&B's, hotels en bioscopen – in totaal op ongeveer honderd plaatsen in Middelburg. 'Daarnaast adverteren we in een lokale krant, die hier goed gelezen wordt en waar we iedere maand wel een artikel in schrijven,' vertelt Judith. 'Op de website, www.kunsttroutemiddelburg.nl, kunnen alle deelnemers hun eigen activiteiten zetten en binnen ons team is iemand die Facebook en Instagram bijhoudt. Dus op die manier proberen we onze culturele events en kunstenaars en galeries in de etalage te zetten.' De kunst- en cultuursector in Middelburg heeft ook een belangrijke maatschappelijke en economische betekenis voor bewoners, bezoekers en bedrijven.

VEEL VARIATIE

Om een indruk te krijgen van de Kunst- en Cultuurroute lopen we een kleinere versie. Judith vertelt wat ons te wachten staat: 'Eerst gaan we naar Nanky de Vreeze. Zij is een kunstenares die in Amsterdam een aantal galeries had, maar terug naar Zeeland is gekomen en in de kelder van haar huis, die van buitenaf is te betreden,

Ellen Gerritse heeft samen met Ina Sponselee een galerie. In haar eigen atelier maakt ze bijzondere sieraden

een ienienienie ateliertje heeft. Van voorwerpen die ze vindt maakt ze recyclekunst en kan daar heel leuk over vertellen. Dat is een voorbeeld van een atelier waar zelf kunst wordt gemaakt. Daarna gaan we naar de galerie van Ellen Gerritse. Zij vertegenwoordigt anderen en is zelf ook kunstenaar; zij maakt bijzondere sieraden. Samen met Ina Sponselee heeft ze een galerie annex atelier en daarnaast is er een werklokaal onder het oude pand waar ze in zitten. Binnenkort is daar een expositie van kunstenares Ans Bakker te zien met als titel 'Zeeuws Licht'. De volgende halte is Petra Bouman, zij maakt van heel dun eierporselein de mooiste vazen, beelden en waxinelichtjes. Op dit moment drapeert ze flinterdunne reepjes porselein in subtiele kleuren tot een kunstwerk. Heel bijzonder. Ria Koreman is een kunstenares die vogeltjes schildert, haar atelier heet Muze-musje. Zij zegt altijd: "Ik maak schilderijen van vogeltjes en ze vliegen heel graag uit." Ze verkoopt als een tierelier, ze doet het hartstikke goed. Van heinde en verre komen ze naar haar toe, veel kunstliefhebbers uit Duitsland en België. Dan gaan we bij Sandra van der Meulen langs. Zij maakt heel minimalistische kunst; grote schilderwerken met alleen maar zwart en wit. Mooie, verstilde schilderijen met draad daarin. De lagen van haar schilderwerken zijn opgebouwd in papier en de draad die er altijd doorheen loopt verbindt. Tot slot gaan we naar het CBK (Centrum voor Beeldende Kunsten, Vormgeving en Architectuur Zeeland, red.). Zij hebben daar deze week de Kinderkunstweek, daar staat nog alles van het thema 'Vertakt & geworteld, bomen in de kunst'. Zowel bij de Vleeshal als in het CBK hebben ze de afgelopen week heel veel kinderen ontvangen die naar kunst kwamen kijken.'

‘Er is een ketting van deelnemers ontstaan waarbij je van de ene schakel naar de andere kunt lopen.’

AANTREKKINGSKRACHT

De Kunst- en Cultuurroute is een van de redenen dat toeristen Middelburg steeds opnieuw weten te vinden. Wat natuurlijk ook helpt is dat het gewoon een prachtige stad is, vol historie. ‘Wij verwoorden dat erg goed in alle ateliers, want die zijn in de oude panden in de binnenstad gevestigd. Het is een visitekaartje voor de stad dat die route er inmiddels zo lang is, zo goed werkt en dat er zo veel toeristen juist voor die route naar Middelburg komen op het eerste weekend van de maand; ze komen vaak al op zaterdag en plannen hun bezoek om de Kunstroute heen.’ Geen wonder dat Judith en collega’s ook gevraagd zijn om mee te helpen de portal virtueel belevings- en bezoekerscentrum in het kader van het Interreg North Sea Region project Cupido (zie kader). Met dit interactieve platform hopen ze dat ook jongeren de weg weten te vinden naar Middelburg, want de stad heeft iedereen iets te bieden, zowel jong als oud.

En wist je dat er in Middelburg ook veel gevelgedichten te vinden zijn? ‘In de binnenstad zijn 25 gevels van oude panden waar gevelgedichten op zijn geschilderd,’ licht Judith toe. ‘Je kunt door de binnenstad slenteren en je laten verwonderen door de mooie gedichten die her en der te vinden zijn; genieten in de buitenruimte, desnoods onder je paraplu.’

Genieten van kunst kan ook op zondag 7 augustus, wanneer op het lommerrijke Abdijplein een grote kunstmarkt wordt georganiseerd. Er zijn dan maar liefst

zestig marktkramen met kwalitatief hoog en divers werk van kunstenaars uit heel Nederland en België. Zo is er beeldhouwwerk, keramiek, porselein, schilderkunst, sierraden, houtsnijwerken nog veel meer te zien. Dit jaar vindt ook Façade plaats, een vierjaarlijkse kunstmanifestatie waar 50.000 bezoekers verwacht worden. ‘In de buitenruimte in de binnenstad zijn dan op loopafstand her en der kunstwerken te bewonderen. Dat versterkt de Kunstroute alleen maar, dat er onderweg ook nog van alles te zien is in Middelburg.’

UITNODIGEND

De Kunst- en Cultuurroute is het hele jaar elke eerste zondag van de maand te lopen, behalve in januari. ‘Een aantal deelnemers zijn het jaar rond open, zoals het Zeeuws Museum, de Vleeshal en het CBK,’ zegt Judith. ‘Dat zijn natuurlijk grote organisaties, die zijn de basis van de route. Maar er zijn ook deelnemers die gewoon in hun huiskamer exposeren en die zijn alleen maar de eerste zondag van de maand open. Dat vind ik juist de pareltjes van de route, want je bent te gast bij iemand in huis en dat is best wel spannend. Daar komt die kunst tot leven en wordt ook daar gemaakt. Het is een heel vriendelijke, laagdrempelige manier om in aanraking te komen met kunst en cultuur. Je stapt binnen en je maakt een praatje met diegene die de kunst aan de eettafel heeft gemaakt, je kunt er wat van vinden, je kunt in discussie met elkaar gaan. Dat werkt heel uitnodigend.’

Ook de Kunst- en Cultuurroute bezoeken?

Kijk op www.kunstroutemiddelburg.nl

Cupido brengt mensen samen

Middelburg werkt aan een welvarende toekomst. Kunst en cultuur zijn belangrijke kernwaarden en economische dragers daarvoor. Binnen het Interreg North Sea Region Cupido project, een partnerschap van zeven regio's in zes landen rond de Noordzee, wordt samengewerkt en ervaringen uitgewisseld om het potentieel van Kunst en Cultuur te verkennen en uit te nutten als aanjager van lokale en regionale economische ontwikkeling.

Het doel van het Cupido project is dan ook het ontwikkelen van nieuwe zakelijke kansen in de kunst, cultuur en erfgoedsector om de economische positie, het concurrentievermogen en de sociale cohesie van de betrokken regio's en steden te versterken

Meer info: <https://northsearegion.eu/cupido>

De Muze-musjes van Ria Koreman schildert ze gewoon in haar keuken. Sandra van der Meulen maakt grote werken in sepia en zwart. Haar signatuur zijn de draden die door haar kunstwerken lopen.